

загрозі». Разом з тим, важливим є усвідомлення основних викликів, що обумовлює цей напрямок зовнішньої політики. Поряд із найбільш очевидними перешкодами (необхідність подолання розриву між Україною та країнами-членами ІТМ в якості управління, розвитку економіки та інфраструктури, протидії корупції) важливо відмітити також посилення дипломатичної, військово-політичної та диверсійної активності Росії в разі зближення України та ІТМ, що обумовлюватиме цілеспрямовані дії Москви у перешкоджанні та унеможливленні консолідації країн «міжмор'я».

Список використаних джерел:

1. New fund to supplement EU infrastructure project financing Institutional investing infrastructure. URL: <https://irei.com/news/new-fund-supplement-eu-infrastructure-project-financing/>

2. Головка А.А. Основні драйвери змін в сучасній політичній науці // Освіта і наука в мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку: зб. наук. ст. за матеріалами II Міжнародної наукової конференції, Дніпро, 27-28 березня 2020 р. : у 2 ч. – Дніпро: Охотнік, 2020. – 354 с.

3. Офіційний веб-сайт «Ініціативи трьох морів». URL: <http://three-seas.eu>

4. Яковюк І. В. Балто-Чорноморський союз: аналіз досвіду поглиблення військово-політичного співробітництва на початку ХХ ст. // Актуальні проблеми сучасного міжнародного права : зб. наук. ст. за матеріалами II Харк. міжнар.-прав. читань, присвяч. пам'яті проф. М. В. Яновського і В. С. Семенова. Харків, 21 листоп. 2016 р. : у 2 ч. – Харків, 2016. – Ч. 1. – С. 26–35.

Гуска Д.В.

студентка,

Національний університет «Львівська політехніка»

ДІЯЛЬНІСТЬ ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ В ПЕРІОД ЗАГОСТРЕННЯ ДВОСТОРОННІХ ПРОТИРІЧ (2015-2020 РР.)

Дослідження причин і характеру відносин Польщі і України, зокрема польсько-українського конфлікту, його масштабів і драматичних наслідків для обох народів та європейської спільноти є актуальною і важливою проблемою історичної науки, оскільки дає можливість, на основі аналізу

отриманого досвіду і історичних уроків, на гармонізацію і закріплення рівноправних і партнерських взаємин Польщі та України сьогодні.

В рамках нашого дослідження ми розглянемо діяльність президентів України та Польщі в період загострення двосторонніх протиріч, а саме протягом 2015-2020 років.

Так, доцільно зазначити, що на президентських виборах у травні 2015 р. у Республіці Польща перемогу отримав Анджей Дуда, а не Броніслав Коморовський, який за півроку до виборів мав значний рейтинг довіри. Однією з провідних ідей новообраного Президента було невдоволення відсутністю для Польщі – стратегічного партнера, сусіда та головного провідника інтересів України у ЄС – місця у «Нормандській четвірці», а відтак, прагнення домогтися для неї не лише місця за столом переговорів, але й загального керівництва переговорним процесом [1].

Підтримка Президентом України П. Порошенком Б. Коморовського на президентських виборах і прийняття ВРУ законів про відзначення ОУН-УПА як борців за незалежність України вплинули на інтенсивність двохсторонніх відносин з часу приходу до влади новообраного президента Польщі А. Дуди [5].

Контакти між А. Дудою і П. Порошенком у 2015-2016 роках були доволі інтенсивними, але поступово ставали дедалі рідшими. У 2017-2018 роках зустрічі президентів відбувалися, але, в основному, під час міжнародних форумів у колі інших партнерів. Пікова точка охолодження взаємовідносин наступила у 2018 році, коли президенти лише раз відвідали окремо один від одного сусідні країни – у чергову річницю трагічних подій на Волині [2].

Враховуючи розчарування неможливістю вирішити ряд ключових для себе питань у сфері історичної політики, уряд Польщі не прагнув переобрання Порошенка президентом на другий термін. Однією з причин розчарування стала неспроможність домовитися з тем історичної спадщини. До проблем, які роками хвилюють поляків, за роки перебування Порошенка на посаді президента додалися нові. Передусім це питання щодо накладення мораторію на здійснення польською стороною пошуково-ексгумаційних робіт в Україні, що розпочався у відповідь на руйнування радикалами пам'ятника УПА на кладовищі села Грушовичі біля Перемишля у квітні 2017 року. Для поляків зазначене питання одне з провідних у налагодженні польсько-українських взаємовідносинах.

21 квітня 2019 року в Україні відбулися вибори і Президентом був обраний Володимир Зеленський, здобувши підтримку 73,22% виборців.

Кредит довіри до новообраного українського Президента у Польщі поки що високий, так, Анджей Дуда був одним з перших, хто привітав Володимира Зеленського з перемогою, а у Варшаві чекають на кроки назустріч з боку президента.

Одним із завдань для Володимира Зеленського стало питання польсько-українського примирення. Питань, які об'єднують обидві країни, є більше, ніж тих, які розділяють. Але останні спотворюють атмосферу двосторонніх відносин. Так, варто зазначити, що Варшава активно підтримує і лобіює на самітах ЄС санкційну політику проти російського агресора, відстоюючи українську позицію також і в ООН, Раді Європи чи ОБСЄ. Варшава, як і Київ, також активно виступає проти будівництва газопроводу «Північний потік-2». Варшава також є фактором української трудової міграції до Польщі: кількість українців у Польщі за останні чотири роки зросла більш ніж удвічі, і ця тенденція зберігається. Ще одним важливим питанням, яке турбує польську сторону у відносинах з Україною, є необхідність інтенсифікації та поглиблення політичних контактів на лінії Варшава-Київ, зокрема у питаннях міжнародної безпеки [2]. Так, важливою подією щодо польсько-українських відносин стало підписання меморандуму про газову співпрацю між США, Польщею та Україною 31 серпня 2019 року [3].

Варто зазначити, що також одним з найважливіших кроків для розблокування процесів польсько-українського примирення, які зробив український президент під час свого візиту до Варшави, було оголошення про зняття Україною мораторію на пошукові та екстимаційні роботи для польської сторони» [4]. Тепер українська сторона чекає зустрічного жесту, який свідчив би про серйозність намірів польської сторони. Звісно, вирішенням зазначених питань історичний порядок денний не вичерпується, але якщо діалог і надалі відбуватиметься в такій тональності – взаємної поваги, а не взаємних звинувачень, то процес примирення справді може набрати реальних обрисів.

Таким чином, реальна зміна відносин між народами є процесом непростим, що не відбувається раптово, протягом тижня, місяця або декількох років. Здавалося б, що кроки президентів України і Польщі на зустріч міждержавному примиренню, не мають результатів, однак, проведений аналіз показує, що на даний час спостерігається стійка тенденція до поступового подолання усіх серйозних перешкод у взаєминах і досягнення польсько-українського порозуміння в майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Анджей Дуда об Україні: ТОП-цитати нового Президента Польши. URL: http://24tv.ua/ru/andzhej_duda_ob_ukraine_topcitaty_novogo_prezidenta_polshi_n578095 (дата звернення: 08.05.2020).
2. Банахевич Ю. Перемога Зеленського і українсько-польські відносини. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/2688917-peremoga-zelenskogo-i-ukrainskopolski-vidnosini.html> (дата звернення: 07.05.2020).
3. Долінчук С. Варшавський газовий дебют: про що Зеленський домовився в Польщі з американцями. І на яких позиціях Україна входить в осінній раунд переговорів з ЄС і «Газпромом». URL: <https://mind.ua/publications/20201483-varshavskij-gazovij-debyut-pro-shcho-zelenskij-domovivsvya-v-polshchi-z-amerikancuami> (дата звернення: 09.05.2020).
4. Гетьманчук А. Як Україна повертає Польщу. URL: <https://rpr.org.ua/news/yak-ukraina-povertaie-pol-shchu/> (дата звернення: 07.05.2020).
5. Українська призма: Зовнішня політика 2015. URL: <http://library.fes.de/pdffiles/bueros/ukraine/12427.pdf> (дата звернення: 04.05.2020).

Давимука О.О.

аспірантка,

Національний інститут стратегічних досліджень

ВПЛИВ ПОПУЛІЗМУ НА ЗОВНІШНЮ ПОЛІТИКУ ДЕРЖАВ ЄВРОАТЛАНТИЧНОГО РЕГІОНУ

На сьогодні перед державами євроатлантичного регіону постав комплекс зовнішньополітичних та безпекових викликів, який включає в себе гібридну агресію РФ; послаблення євроатлантичних зв'язків між європейськими країнами та США; нарощування військової могутності Китаю; проблеми міграції; міжнародний тероризм; кіберзагрози тощо. У цьому контексті актуального значення набуває питання переосмислення підходів до протидії відповідним викликам і загрозам серед держав-членів Північноатлантичного альянсу. При цьому одним із вагомих факторів, які загальмовують процес перегляду концептуальних засад існування та єдності НАТО, залишається поширення популістських рухів різного спрямування у країнах євроатлантичного регіону.